

ASHC 407

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՆՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏ

Հիմնադրվել է 1946 թ.

Հաստատվելով է տարեկան 12 անգամ

Հատոր XXXV, № 4

ԵՐԵՎԱՆ

Ապրիլ, 1982 թ.

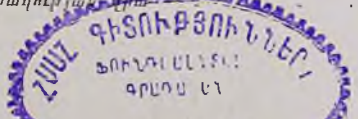
Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ ՈՒ Ն

Փարձառական

- Կարապետյան Մ. Կ., Վարդանյան Վ. Ա. Զվարանի ինտերսուցիալ հյուսվածքի հնարա-
վոր մասնակցությունը իոնացնող ճառագայթներով օլոգենեզը խթանելու մեխա-
նիզմում 251
- Դավթյան Մ. Ա., Ասլանյան Ժ. Կ., Ալշուշյան Ն. Խ., Դոբրինին Յա. Վ. Մարդու բաղեցկե-
ղային բջիջներում H³-տիմիդինի ներգրավման արգելակումը արգինազային ազ-
դեցությամբ 256
- Հառուրդյան Ժ. Ն., Պետրոսյան Ա. Մ. Հուսավորվածության մակարդակի ազդեցու-
թյունը գորտի (Rana ridibunda) մեկուսացված ցանցաթաղանթից ³H տաու-
րինի կենդ հոսքի վրա 259
- Սահակյան Ժ. Ջ., Հովհաննիսյան Վ. Ս. Տարբեր մոդուլատորների ազդեցությունը երի-
կամենների միտոքոնդրիալ ֆրակցիայի գլուտամինազային վրա և թիրեոիդ հոր-
մոնների դերը այդ պրոցեսում 264
- Ղազարյան Ռ. Ա., Պողոսյան Ա. Ա., Մարտիրոսյան Կ. Ա., Կարաբաշյան Լ. Վ. Ուղեղի
և լյարդի գլուտամատեզի դերը գենազային կոնֆորմացիոն կայունությունը 271
- Ասլանյան Ի. Գ., Ապուց Գ. Տ., Փասպարյան Ա. Ա. Մի բանի պոլիֆոսֆատազաների հա-
մեմատական բնութագիրը սպիտակ առնետների ուղեղում 275
- Սուվորովա Ա. Ն., Վարդանյան Ա. Ա., Շեխիկյան Մ. Տ., Մուսալյանյան Ա. Դ., Հով-
հաննիսյան Վ. Վ. Սովորական դաշտամկների ներստամոքսային վարակման ժա-
մանակ ժանտախտի հարուցիչի թորվացք I (ֆրակցիա)-ի նկատմամբ հակամար-
միչների առաջացումը 280
- Գրիգորյան Լ. Ս. Լիպիդային դերոքսիդների ազդեցությունը օրգանիզմի խմուռնոդիա-
կան ռեակտիվականության վրա 284
- Բաբայան Է. Ա., Բոչկով Ն. Ի., Կիրիլենկո Յու. Գ., Նիկոլսկի Ս. Վ. Ներմիջուկային
և ներքիստպլազմատիկ միացությունների ուստրակառուցվածքային հետազոտու-
թյուն 288
- Բաղդյան Ռ. Բ., Սիմոնյան Ա. Ա., Շապուրովա Լ. Ա. Հավերի երիկամի միտոքոնդրիա-
ների գերկառուցվածքի մորֆոգենեզը օնոգենեզում 295
- Նոզդրին Պ. Ի., Բախշիյան Մ. Զ., Ազնաուրյան Ա. Վ., Արտյոխինա Ն. Յա. Դեթ, Ռեթ-
Շիկ դրական նյութների մորֆոմետրիկ անալիզը մկների կերատինոցիտներում՝ վի-
տամին Ա-ի, Բ₆-ի և 9, 10 ԴՄԲԻ-ի ազդեցությամբ 299
- Սահակյան Թ. Ա., Նոր-Արևյան Ն. Գ., Վարդանյան Բ. Հ., Սեմերյան Մ. Ս. Ռենտգեն-
յան ճառագայթների նկատմամբ ցորենի սերմերի ռեակցիան՝ կալված նրանց
կշռից 304
- Ղանդիլյան Պ. Ա., Պետրոսյան Է. Հ. Ուրարտու վայրի ցորենի Triticum urartu
Thum. ex Gandil՝ տրամախաչելությունը Triticum L. և Aegilops L. ցեղերի
մի բանի տեսակների միջև 308
- Սամվելյան Ա. Մ., Թորոյան Վ. Ս., Աղոյան Շ. Մ., Մարտիրոսյան Կ. Բ. Սինթետիկ
գինեթիվի օգտագործումը գինեգործության մեջ 312

Համառոտ հաղորդումներ

- Մխիթարյան Լ. Վ. Քլորոպրենի և չ-տոկոֆերիլացեոտաի համատեղ ազդեցությունը առ-
նետների գլիուղեղի ԱՏՅ-ի պարունակության վրա 315

ՌԵՖԵՐԱՏՆԵՐ

Հաղորդումյան է. Ա. Խաղողի Պինո սև սորտի բջջալվերի և հոուաշվերի աճի ուժի աղ-
դեցությունը նրանց պտղաբերության վրա 31

Գիտության պատմություն

Մանուկյան Ն. Ն. Բնագիտական տվյալները Բարթոլոմեոս Մարաղացու (Բոյոնիացու)
քարոզգրքում (XIV դ.) 31

ԼԵԱՄՈՒ

Վարդան Հովհաննեսի Գուլքանյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ) 32
Հարություն Կարապետի Մաղաբյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ) 32

СОДЕРЖАНИЕ

Экспериментальные

- Карпетян С. К., Варданян В. А. О возможном участии интерстициальной овариальной ткани птиц в механизме стимулирующего действия ионизирующей радиации на оогенез 251
- Давтян М. А., Асланянц Ж. К., Алчуджян Н. Х., Добрынин Я. В. Торможение включения H^3 -тимидина раковыми клетками человека под влиянием аргиназы 256
- Арутюнян Ж. Э., Петросян А. М. О влиянии уровня освещенности на поток ^3H -таурина из изолированной сетчатки лягушки *Rana ridibunda* 259
- Саакян Ж. Дж., Оганесян В. С. Участие различных модуляторов в регуляции активности митохондриальной глутаминазы почек и роль тиреоидных гормонов в этом процессе 264
- Казарян Р. А., Погосян А. А., Мартиросян К. А., Карабахян Л. В. Конформационная стабильность глутаматдегидрогеназ из мозга и печени 271
- Асланян И. Г., Адунц Г. Т., Гаспарян А. А. Сравнительная характеристика некоторых полифосфатаз в мозге белых крыс 275
- Суворова А. Е., Бартамян А. А., Шехикян М. Т., Мнацаканян А. Г., Оганесян В. В. Антителообразование к фракции I возбудителя чумы у обыкновенных полевок при внутрижелудочном заражении 280
- Григорян Л. С. Влияние перекисей липидов на иммунологическую реактивность организма в эксперименте 284
- Бардахчян Э. А., Бочков Н. И., Кириченко Ю. Г., Никулин О. В. Ультраструктурное изучение внутриядерных и внутрицитоплазматических включений 288
- Бадалян Р. Б., Симонян А. А., Шатверсва Л. А. Морфогенез ультраструктуры митохондрий почек кур в онтогенезе 295
- Ноздря В. И., Бахшиян М. З., Азнаурян А. В., Артюхина Н. Я. Морфометрический анализ содержания ДНК, РНК-сульфатированных и ШИК-положительных веществ под действием витамина А, БЦЖ и 9-10-диметилбензантрацена в кератиноцитах мышей 299
- Саакян Т. А., Нор-Аревян Н. Г., Варданян К. А., Семерджян М. С. Реакция семян пшеницы на рентгеновское облучение в зависимости от их массы в пределах сорта 304
- Гандилян П. А., Петросян Э. А. Скрещиваемость дикорастущей пшеницы *Urumtu* — *Triticum urartu* Thun. ex Gandil. с некоторыми видами родов *Triticum* и *Aegilops* L. 308
- Самвелян А. М., Тороян В. С., Адоян Ш. М., Мартиросян К. Б. Использование синтетической винной кислоты в виноделии 312

Краткие сообщения

- Мхитарян Л. В. Совместное влияние хлоропена и α -токоферилацетата на содержание АТФ в мозге белых крыс 315

Рефераты

- Арутюнян Э. А. Влияние силы роста пасыковых и жировых побегов винограда Пино черный на их плодоносность 317

История науки

Манукян Н. Н. Медико-биологические данные в «Книге проповедей» Варфоломея Марагаци (Болонского)	31

Хроника

Вардан Оганесович Гулканян (к 80-летию со дня рождения)	32
Арутюн Карапетович Магакян (к 80-летию со дня рождения)	32

ACADEMY OF SCIENCES OF THE ARMENIAN SSR BIOLOGICAL JOURNAL OF ARMENIA

Founded in 1946

12 issues per year

Volume XXXV, № 4

YEREVAN

April, 1982

C O N T E N T S

E x p e r i m e n t a l

<i>Karapetian S. K., Vardanian V. A.</i> On the possible participation of chicken interstitial ovarian tissue in the mechanisms of stimulatory action of ionizing irradiation on the oogenesis	251
<i>Davtian M. A., Aslaniantz J. K., Alchoodjian N. Kh., Dobrinin I. V.</i> Inhibition of H^3 -thymidine incorporation in human cancer cells under arginase effect	256
<i>Harutyunyan J. E., Petrosyan A. M.</i> The action of illumination level on the efflux of ^3H -taurine from the isolated frog retina (<i>Rana ridibunda</i>)	259
<i>Sahagian J. J., Hovhannisian V. S.</i> Effect of different modulators on the activity of rat kidney mitochondrial glutaminase and role of thyroid hormones in this process	264
<i>Kazaryan R. A., Pogosyan A. A., Martirosyan K. A., Karabashian I. V.</i> Conformational stability of glutamate dehydrogenase from brain and liver	271
<i>Aslanian I. G., Aduntz G. T., Gasparian A. A.</i> Comparative characteristics of certain poliphosphatases from white rat brain	275
<i>Suvorova A. Ye., Vartanyan A. A., Shekhikyan M. T., Mnatsakanyan A. G., Oganessian V. V.</i> Production of antibodies against fraction I of <i>Yersinia pestis</i> in common voles after intragastric inoculation	280
<i>Grigorian L. S.</i> The influence of lipid peroxides on immune reactivity of organism under the experiment	284
<i>Bardakhchyan E. A., Bochkov N. J., Kirichenko Yu. G., Nikulin O. V.</i> Ultrastructural investigation of intranuclear and intracytoplasmic inclusions	288
<i>Badalian R. B., Simonian A. A., Shatverova L. A.</i> The morphogenesis of hens kidney mitochondria ultrastructure in ontogenesis	295
<i>Nosdrin V. I., Bakhshinian M. Z., Asnaurian A. V., Artyukhina N. Ya.</i> The morphometric analysis of DNA, RNA, sulphate and shikpositive substance content under the effect of vitamin A, B.C.G. and 9-10 dimethylbenzanthracene in keratinocytes of mice	299
<i>Saakyan T. A., Nor-Arevyan N. G., Vardanyan K. A., Semerdjian M. S.</i> Wheat seed reaction to X-ray irradiation depending on their weight within sort limits	304
<i>Gandilian P. A., Petrossian E. A.</i> Crossability of wild wheat Urartu <i>Triticum urartu</i> Thun. ex Gandil. with some species of <i>Triticum</i> L. and <i>Aegilops</i> L. genus	308
<i>Samvelian A. M., Torotan V. S., Adoian Sh. M., Martirosian K. B.</i> The use of the synthetic wine acid in wine-making	312

Short communications

<i>Mkhitarian L. V.</i> Combined effect of chloropren and 1-tocopherilacetate on the ATP-content in white rat brain	315

A b s t r a c t s

<i>Harutyunyan E. A.</i> The effect of the growth strength of stepson and oily sprouts of Pino black grape on their fruiting	317
„Biological Journal of Armenia“, 1982	

History of Science

<i>Manoukian N. N.</i> The natural philosophical facts in the Preach-book of Bartholomeo of Bologna (XIV cent.)	318

C h r o n i c s

Vardan O. Gulcanian (to the 80-th birthday anniversary)	322
Harutjun K. Magakian (to th 80-th birthday anniversary)	325